EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 22.8.2005
KOM(2005) 381 galutinis

2005/0158 (COD)
2005/0159(COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

nustatantis supaprastintą asmenų kontrolės prie išorinių sienų tvarką, grindžiamą vienašališku Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos, Slovakijos tam tikrų dokumentų pripažinimu lygiaverčiais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją tikslu

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

nustatantis supaprastintą asmenų prie išorinių sienų kontrolės tvarką, grindžiamą valstybių narių vienašališku tam tikrų Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotų leidimų gyventi pripažinimu tranzito per jų teritoriją tikslu

(pateiktos Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. ĮVADAS

Abipusis kitų valstybių narių išduotų kelionės dokumentų pripažinimas yra vienas iš svarbiausių erdvės be vidaus sienų kūrimo pamatinių principų. Šiuo principu siekiama suteikti galimybę trečiosios šalies piliečiui, turinčiam tam tikrus visapusiškai bendrojoje erdvėje dalyvaujančios valstybės narės išduotus dokumentus, įvažiuoti į bendrąją erdvę ir (arba) joje laisvai judėti netaikant jam jokių papildomų reikalavimų. Šio principo sėkmingo įgyvendinimo prielaidos yra partnerių tarpusavio pasitikėjimas dokumentų saugumu ir tinkamas asmenų tikrinimas remiantis bendrais kriterijais ir tvarka siekiant išvengti bet kokios su šios asmenų kategorijos mobilumu susijusios rizikos.

Šiuo metu galiojantis Šengeno *acquis* numato abipusio vienodos vizos pripažinimo principą (1990 m. birželio 19 d. Konvencijos, įgyvendinančios 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimą tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo[1] (toliau – Šengeno konvencija) 10 straipsnis, kuris patvirtintas Reglamento (EB) Nr. 539/2001[2] 2 straipsnyje, nustatančiame, kad Šengeno valstybės narės išduota viza taip pat galioja kertant kitos Šengeno valstybės narės išorines sienas trumpo lankymosi ar tranzito tikslais. Šiuo metu galiojančios Šengeno *acquis* nuostatos (Šengeno konvencijos 18 ir 21 straipsniai) taip pat numato ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi, kuriuos išdavė visapusiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančios valstybės narės, abipusio pripažinimo sistemą. Ši abipusio pripažinimo sistema taikoma tranzito (18 straipsnis) ir trumpo lankymosi (21 straipsnis) atvejais.

Kalbant apie naująsias valstybes nares, vadinamasis „Šengeno dviejų etapų įgyvendinimo procesas“, numatytas Stojimo akto 3 straipsnyje, vizų nuostatų atveju reiškia, kad nors įstojusios į Europos Sąjungą jos turi taikyti Reglamento (EB) 539/2001 nuostatas ir todėl atitinkamai taikyti vizų reikalavimus reglamento 1 priede išvardytiems trečiųjų šalių piliečiams, jos privalo ir toliau išduoti nacionalines vizas kol bus priimtas Tarybos sprendimas, kuris įteisins jų visišką integraciją į Šengeno erdvę.

Reglamento Nr. 539/2001 2 straipsnyje pateiktame Šengeno vizos apibrėžime nenumatyta galimybė, kad visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančios valstybės išduota trumpalaikė viza galėtų būti pripažinta lygiaverte kitos valstybės narės, kuri nėra visapusiškai integruota į bendrąją erdvę, išduotai nacionalinei vizai, kad pastaroji valstybė narė, remdamasi tokia lygiavertiškumo stoka, negalėtų leisti trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomi vizų reikalavimai, kirsti jos teritorijos ir būti joje, nereikalaudama iš jų savo nacionalinės vizos. Be to, reglamentas nenumato leidimų gyventi ir vizų lygiavertiškumo.

Be to, Šengeno pripažinimo taisyklės, taikytinos įvažiuojant į šalį tranzito ir trumpo lankymosi tikslais, nuo įstojimo dienos senųjų ir naujųjų valstybių narių santykiams netaikomos. Todėl naujosios valstybės narės nuo įstojimo dienos privalo išduoti nacionalines atvykimo ir tranzito per jų teritoriją vizas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems remiantis Reglamentu (EB) Nr. 539/2001 taikomi vizų reikalavimai, net jei tie asmenys turi leidimą

---

[1] OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

[2] 2001 m. kovo 15 d. Reglamentas (EB) 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus, OL L 81, 2001 3 21, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 851/2005, OL L 141, 2005 06 04, p. 3.

gyventi Šengeno erdvėje ar Šengeno vizą, arba turi Šengeno valstybės išduotą nacionalinę ilgalaikę vizą.

Nors visos Šengeno *acquis* nuostatos dėl išorinių sienų, įskaitant Šengeno konvencijos 5 straipsnio 3 dalį, priskirtos Šengeno nuostatoms, kurias nuo įstojimo dienos turi taikyti naujosios valstybės narės tarpusavio santykiuose ir santykiuose su naujosiomis ir senosiomis valstybėmis narėmis[3], tai *per se* nereiškia privalomo abipusio leidimų gyventi pripažinimo kertant išorines sienas režimo, kadangi vienas iš būtinų ir pagrindinių tokio abipusio pripažinimo elementų – t. y. atitinkamų leidimų gyventi sąrašas, pateiktas Bendrojo vadovo XI priede – sąmoningai ir aiškiai nebuvo įtrauktas į I kategoriją (nuo įstojimo dienos taikytinos nuostatos). Tai visiškai logiška, kadangi visos Šengeno *acquis* nuostatos, nustatančios abipusio dokumentų (vizos, leidimai gyventi, t. t.) pripažinimo režimą, buvo įtrauktos į II kategoriją (nuostatos, kurios turės būti taikomos nuo Tarybos nustatytos datos). 5 straipsnio 3 dalis tik apibrėžia ir apriboja atvykimo sąlygas, kurias būtina kontroliuoti.

Tokiu pačiu būdu 5 straipsnio 1 dalyje išdėstytos trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomi vizų reikalavimai, atvykimo sąlygos, tačiau nenumatytas abipusio trumpalaikių vizų pripažinimo režimo įvedimas. 5 straipsnio 1 dalis grindžiama Šengeno konvencijos 10 straipsnyje nustatyta privalomo abipusio trumpalaikės vizos pripažinimo sistema. Ši 5 straipsnio 1 dalis, kuri taip pat taikytina naujosioms valstybėms narėms nuo įstojimo dienos, neįpareigoja senųjų Šengeno valstybių narių pripažinti naujųjų valstybių narių išduotas vizas, o naujųjų valstybių narių – pripažinti Šengeno vizas.

Be to, 5 straipsnio 3 dalis taikoma tik trečiųjų šalių piliečiams, turintiems leidimus gyventi, kurie nori pervažiuoti kitos valstybės narės teritoriją, kad galėtų grįžti į savo gyvenamąją vietą; ji netaikoma asmenims, kurie nori pervažiuoti valstybės narės teritoriją, kad galėtų iš valstybės narės, kurioje nuolat gyvena, nuvykti į trečiąją šalį. 5 straipsnio 3 dalyje numatytas palengvinimas netaikomas ir trumpalaikę vizą turintiems asmenims. Todėl ši nuostata nėra tinkamas pirmiau išdėstytų problemų sprendimas.

Iki įstojimo į Europos Sąjungą kai kurios naujosios valstybės narės dėl savo geografinės padėties prie pagrindinių tranzito kelių iš esmės pripažino trumpalaikes vienodas vizas, ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi, išduotus Šengeno valstybių tranzito ir (arba) trumpalaikio lankymosi tikslu, lygiaverčiais nacionalinėms vizoms. Tokių dokumentų pripažinimo pagrindas buvo tarp naujųjų valstybių narių ir trečiųjų šalių sudaryti dvišaliai susitarimai arba vienašališki nacionaliniai sprendimai[4]. Naujosios valstybės narės pabrėžia administracinius sunkumus, su kuriais jos susiduria įstojusios į Europos Sąjungą, kadangi savo ankstesnę pripažinimo sistemą pakeitė naujuoju režimu, pagal kurį jos privalo išduoti nacionalines vizas tranzito ar trumpalaikio buvimo tikslais trečiųjų šalių piliečiams, turintiems Šengeno vizą ar leidimą gyventi ar Šengeno valstybės išduotą nacionalinę ilgalaikę vizą. Visų pirma, jos

---

[3] 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „užsieniečiams, turintiems vienos iš susitariančiųjų šalių išduotus leidimus gyventi [...] leidžiama įvažiuoti į šalį tranzito tikslais, jei jie neįtraukti į susitariančiosios šalies neįleidžiamų užsieniečių sąrašą.“

[4] Pavyzdžiui, dvišaliuose susitarimuose, kuriuos Lenkija iš eilės pasirašė su Ukraina, Baltarusija ir Rusija, yra nuostata, leidžianti šių valstybių piliečiams, turintiems Šengeno vizą ar leidimus gyventi, vykti tranzitu per Lenkijos teritoriją nereikalaujant iš jų Lenkijos tranzitinės vizos. Slovėnijos atveju teisinis tokio dokumento tranzito ir trumpalaikio buvimo tikslais pripažinimo pagrindas buvo vyriausybės sprendimas, grindžiamas neformaliais dvišaliais susitarimais su Turkija, buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, Bosnija ir Hercegovina, Serbija ir Juodkalnija bei Rusija. Vengrija pasirašė dvišalius susitarimus, kuriuose numatytos panašios nuostatos, su Serbija ir Juodkalnija bei Ukraina.

akcentuoja žymiai padidėjusią administracinę naštą, kuri tenka jų ambasadoms ir konsulinėms įstaigoms valstybėse narėse. Jos taip pat pažymėjo, kad asmenys, kuriems taikomos šios sąlygos, nekelia jokios rizikos naujosioms valstybėms narėms, kadangi prieš išduodamos jiems Šengeno vizas, leidimus gyventi ar nacionalines vizas, Šengeno valstybės juos griežtai ir nuodugniai patikrino.

Be to, pagal galiojančias taisykles Šengeno valstybės negali pripažinti trečiųjų šalių leidimų gyventi, pavyzdžiui, Šveicarijos ar Lichtenšteino išduotų leidimų gyventi tranzito per Šengeno teritoriją ar trumpalaikio buvimo joje tikslais. Tai reiškia, kad trečiųjų šalių piliečiai, kurie turi Šveicarijos ar Lichtenšteino išduotus leidimus gyventi, ir kuriems taikomi vizų reikalavimai, privalo kreiptis dėl vizos, kad vykdami tranzitu per bendrąją erdvę galėtų grįžti į savo kilmės šalį. Atsižvelgiant į ryškų sezoninį mobilumą (t. y. vasaros atostogų metu) kai kurių valstybių narių konsulinėms įstaigoms Šveicarijoje ir Lichtenšteine – šalyse, kurioms dėl jų geografinės padėties ypač aktualūs šie gyventojų judėjimai – tenka didelė administracinė našta, kadangi minėtu laikotarpiu jos privalo laiku išduoti prašomas vizas. Remiantis 2003 m. balandžio mėn. atliktu Šveicarijos centrinio užsienio piliečių registro tyrimu, su šiuo sezoniniu tranzitu būtų susiję 514 250 asmenų. Tokį patį susirūpinimą kelia ir Lichtenšteino išduotus leidimus gyventi turinčių asmenų tranzitas, nors skaičiai ir mažesni[5].

Šveicarijos valdžios institucijos šiuo metu nereikalauja vizų (remiantis 2000 m. liepos mėn. įsigaliojusiu įstatymu) iš asmenų, turinčių Europos Sąjungos valstybės narės išduotus leidimus gyventi. Šis Šveicarijos vienašalis Europos Sąjungos valstybių narių išduotų leidimų gyventi pripažinimas lygiaverčiais jų nacionalinėms vizoms taip pat galioja ir tranzito bei trumpalaikio buvimo atvejais. Ilgalaikėje perspektyvoje Šveicarijos leidimų gyventi pripažinimo klausimas bus išspręstas 2004 m. spalio 25 d. sudarytu susitarimu atsižvelgiant į Šveicarijos asociaciją dėl Šengeno *acquis*. Tačiau šio susitarimo pasirašymas ir vėlesnis ratifikavimas dar užtruks. Be to, tam, kad Šveicarija galėtų visapusiškai dalyvauti Šengeno *acquis*, reikia atlikti visų būtinų išankstinių susitarimo įgyvendinimo sąlygų vertinimą. Siekiant patenkinti valstybių narių interesus, būtina nedelsiant išspręsti dabartinę problemą.

Kadangi *acquis* nėra konkrečių nuostatų, kurios padėtų išspręsti iškeltus klausimus, ir atsižvelgiant į būtinybę valstybėms narėms rasti tinkamą sprendimą, Komisija apsvarstė galimybę priimti specialią vienašališku pripažinimu grindžiamą sistemą.

2. DU PASIŪLYMAI

Siekdama išspręsti pirmiau minėtas problemas, Komisija siekė rasti tinkamą sprendimą, kuris užtikrintų aukštą saugumo lygį ir nepakenktų Šengeno erdvės esminiams principams bei sklandžiam veikimui.

Todėl siūlomos dvi priemonės:

---

[5] Po pirmojo diskusijų šiuo klausimu atitinkamoje Tarybos darbo grupėje etapo valstybės narės bandė išspręsti šią problemą atsižvelgiant į galiojančias nuostatas dėl tranzitinės vizos (Bendrųjų konsulinių instrukcijų 1.2.1.2 punktas), pasinaudojant galimybe išduoti ilgalaikes (vienerių ar dvejų metų) tranzitines vizas ir leidžiant vykti tranzitu per valstybės teritoriją daugiau nei vieną kartą. Tačiau šis praktinis susitarimas nebuvo pakankamas sprendimas. Visų pirma, atitinkamos valstybės narės jo sistemingai ir nuosekliai neįgyvendino, o jo bendro paraiškų dėl vizų skaičiaus mažinimo poveikis buvo ribotas. Iš tiesų, atitinkami asmenys iš esmės keliauja kartą per metus, todėl metus laiko galiojanti daugkartinio įvažiavimo tranzitinė viza nėra tinkamiausia jų judėjimo palengvinimo priemonė. Kadangi Šveicarijos leidimų gyventi trukmė apribota iki vienerių metų su galimybe juos pratęsti, konsulinės įstaigos negalėtų išduoti tranzitinių vizų, kurių galiojimo laikotarpis būtų ilgesnis. Remdamosi įgyta patirtimi ir atsižvelgdamos į tai, kad asmenys, kuriems būtų taikomas šis palengvinimas, nekelia rizikos, nes legaliai gyvena ir dirba Šveicarijoje ir Lichtenšteine, valstybės narės pasirinko ilgalaikį šio klausimo sprendimą.

Kalbant apie naująsias valstybes nares – Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas, nustatantis supaprastintą asmenų prie išorinių sienų kontrolės tvarką, pagal kurią naujosios valstybės narės pereinamuoju laikotarpiu vienašališkai pripažins tam tikrus Šengeno valstybių išduotus dokumentus ir kuri numato galimybę išplėsti pripažinimo režimą jį taikant ir kitos (-ų) naujosios(-ųjų) valstybės(-ių) narės(-ių) išduotiems dokumentams *(2.1 punktas)*.

Dėl to Komisija atsižvelgė į:

- naujųjų valstybių narių konkrečius poreikius vizų srityje pereinamuoju laikotarpiu iki jų visiškos integracijos į Šengeno erdvę, kai joms bus pradėtos taikyti *acquis* numatytos abipusio pripažinimo taisyklės;

- trečiųjų šalių piliečių atžvilgiu taikytą griežtą kontrolę ir jų patikrinimą prieš valstybių narių kompetentingoms institucijoms jiems išduodant Šengeno ar nacionalinius dokumentus;

- nedidelę riziką, kurią naujosioms valstybėms narėms kelia ši asmenų kategorija.

Kalbant apie Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotus leidimus gyventi – Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas, nustatantis supaprastintą asmenų kontrolės prie išorinių sienų tvarką, grindžiamą vienašališku tam tikrų Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotų leidimų gyventi pripažinimu lygiaverčiais valstybių narių tranzito per jų teritoriją tikslu išduotoms vizoms (2.2 punktas).

Siekdama apibrėžti specialų režimą, Komisija atsižvelgė į:

- nuolatinius administracinius sunkumus, su kuriais susiduria kai kurios valstybių narių konsulinės įstaigos Šveicarijoje ir Lichtenšteine, išduodamos vizas trečiųjų šalių piliečiams, legaliai gyvenantiems ir dirbantiems šiose šalyse;

- nedidelę riziką, kurią valstybėms narėms kelia asmenų, turinčių Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotus leidimus gyventi, tranzitas per jų teritoriją.

2005/0158(COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

nustatantis supaprastintą asmenų kontrolės prie išorinių sienų tvarką, grindžiamą vienašališku Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos, Slovakijos tam tikrų dokumentų pripažinimu lygiaverčiais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją tikslu

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 62 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą[6],

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos,

kadangi:

(1) Pagal 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalį valstybės narės, kurios įstojo į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d., turi taikyti vizų reikalavimus trečiųjų šalių piliečiams, išvardytiems 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001, nustatančio trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus[7], I priede.

(2) Pagal 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalį, Šengeno *acquis* nuostatos dėl trumpalaikių vienodų vizų išdavimo sąlygų ir kriterijų, o taip pat nuostatos dėl abipusio vizų pripažinimo ir leidimų gyventi bei vizų lygiavertiškumo taikomos naujosiose valstybėse narėse tik priėmus šiuo tikslu Tarybos sprendimą. Tačiau jos yra privalomos toms valstybėms narėms nuo įstojimo dienos.

(3) Todėl naujosios valstybės narės privalo išduoti nacionalines atvykimo ar tranzito per jų teritoriją vizas trečiųjų šalių piliečiams, turintiems vienodą vizą ar ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, kurį išdavė visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinanti valstybė narė, arba kitų naujųjų valstybių narių išduotą panašų dokumentą.

(4) Visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių ir naujųjų valstybių narių išduotus dokumentus turintys asmenys naujosioms valstybėms narėms nekelia jokios rizikos, kadangi juos reikiamai patikrino kitos valstybės narės. Siekiant išvengti nepagrįstos papildomos administracinės naujosioms valstybėms narėms tenkančios naštos, būtina priimti bendrąsias taisykles, pagal kurias naujosios valstybės narės galėtų vienašališkai pripažinti tuos dokumentus lygiaverčiais jų nacionalinei vizai ir šio vienašališko lygiavertiškumo pagrindu būtų galima nustatyti supaprastintą asmenų kontrolės prie išorinių sienų tvarką.

---

[6] OL C[…], […], p. […].

[7] OL L 81, 2001 3 21, p. 1; Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 851/2005 (OL L 141, 2005 06 04, p. 3).

(5) Bendrosios taisyklės turėtų būti taikomos pereinamuoju laikotarpiu iki datos, kuri turi būti nustatyta Tarybos sprendime, kaip nurodyta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalies pirmajame papunktyje.

(6) Dokumento pripažinimas turėtų būti apribotas tranzito per vienos ar daugiau naujųjų valstybių narių teritoriją tikslu ir neturėtų įtakoti naujųjų valstybių narių galimybės išduoti nacionalines trumpalaikes vizas. Kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akte, dalyvavimas bendrojoje sistemoje neturėtų būti privalomas ir neturėtų nustatyti naujosioms valstybėms narėms papildomų įsipareigojimų.

(7) Bendrosios taisyklės turėtų būti taikomos visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių išduotoms vienodoms trumpalaikėms vizoms, ilgalaikėms vizoms ir leidimams gyventi, bei kitų naujųjų valstybių narių išduotoms trumpalaikėms vizoms, ilgalaikėms vizoms ir leidimams gyventi.

(8) 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos, įgyvendinančios 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimą tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo[8] (toliau – Šengeno konvencija), 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos atvykimo sąlygos turi būti įvykdytos, išskyrus 5 straipsnio 1 dalies b punktą, kadangi šis sprendimas nustato vienašališką naujųjų valstybių narių išduotų nacionalinių tranzitinių vizų ir visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių išduotų tam tikrų dokumentų bei kitų naujųjų valstybių narių išduotų panašių dokumentų pripažinimo režimą.

(9) Kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šios siūlomos priemonės tikslo, t. y. nustatyti naujųjų valstybių narių taikomą vienašališko pripažinimo režimą, ir atsižvelgiant į priemonės mastą bei poveikį šio tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, todėl, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Bendrija gali imtis priemonių. Laikantis tame straipsnyje išdėstyto proporcingumo principo, siekiant šio tikslo, šiame sprendime neviršijama to, kas būtina,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiuo sprendimu nustatoma supaprastinta asmenų kontrolės prie išorinių sienų tvarka, pagal kurią Čekija, Estija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Slovėnija, Slovakija (toliau – naujosios valstybės narės) gali vienašališkai pripažinti tam tikrus visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių išduotus dokumentus ir kitų naujųjų valstybių narių dokumentus, išduotus trečiųjų šalių piliečiams, kuriems pagal Reglamentą (EB) 539/2001 taikomi vizų reikalavimai, lygiaverčiais jų nacionalinėms tranzitinėms vizoms.

2 straipsnis

1. Nepriklausomai nuo dokumento turėtojo pilietybės, naujoji valstybė narė gali pripažinti lygiaverčiais jos nacionalinei tranzitinei vizai šiuos visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių išduotus dokumentus:

i) „vienodą vizą“, kaip nurodyta Šengeno susitarimą įgyvendinančios Konvencijos 10 straipsnyje;

---

[8] OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

ii) „ilgalaikę vizą“, kaip nurodyta Šengeno susitarimą įgyvendinančios Konvencijos 18 straipsnyje;

iii) „leidimą gyventi“, kaip įrašyta Bendrųjų konsulinių instrukcijų IV priede.

2. Jei naujoji valstybė narė nusprendžia taikyti šį sprendimą, ji pripažįsta visus pirmoje straipsnio dalyje nurodytus visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių išduotus dokumentus nepriklausomai nuo juos išdavusios valstybės.

3 straipsnis

Be to, 2 straipsnį taikanti naujoji valstybė narė gali taip pat pripažinti vienos ar kelių kitų naujųjų valstybių narių išduotas nacionalines trumpalaikes vizas, ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi lygiaverčiais jos nacionalinei tranzitinei vizai.

Naujųjų valstybių narių išduodami dokumentai, kurie gali būti pripažįstami pagal šį sprendimą, nurodyti priede.

4 straipsnis

Valstybės narės gali pripažinti dokumentus lygiaverčiais jų nacionalinei tranzitinei vizai tik tuomet, jei trečiosios šalies piliečio tranzito per naujosios(-ųjų) valstybės(-ių) narės(-ių) teritoriją trukmė neviršija penkių dienų.

2 ir 3 straipsniuose nurodytų dokumentų galiojimo laikotarpis turi būti lygus tranzito trukmei.

Vienkartinė vienoda viza, kuri buvo panaudota atvykimui į valstybę narę, visiškai įgyvendinančią Šengeno *acquis*, galioja jos turėtojui grįžtant ir tranzitu vykstant per tos(-ų) pačios(-ių) naujosios(-ųjų) valstybės(-ių) narės(-ių) teritoriją.

5 straipsnis

Jei naujosios valstybės narės nusprendžia taikyti šį sprendimą, jos apie tai praneša Komisijai per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

Komisija šią naujųjų valstybių narių pateiktą informaciją paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas iki datos, kurią turi nustatyti Taryba savo sprendime, priimtame pagal 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalį.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Čekijai, Estijai, Kiprui, Latvijai, Lietuvai, Vengrijai, Maltai, Lenkijai, Slovėnijai ir Slovakijai.

Priimta Briuselyje, […]

Europos Parlamento vardu *Pirmininkas*	*Tarybos vardu* *Pirmininkas*

PRIEDAS

Naujųjų valstybių narių išduodamų dokumentų sąrašas

ČEKIJOS RESPUBLIKA

Vizos

- **Vízum k pobytu do 90 dnů** – (*trumpalaikė viza*)
- **Vízum za účelem převzetí povolení k pobytu VR** – (*viza, išduodama siekiant gauti leidimą gyventi šalyje)*
- **Vízum k pobytu nad 90 dnů** – (*ilgalaikė viza*)
- **Diplomatické vízum** – (*diplomatinė viza*)
- **Zvláštní vízum** – (*specialioji viza*)
- **Vízum za účelem strpění VS** – (*viza, suteikianti išimtinę teisę likti šalyje*)
- **Vstupní vízum VV** – (*atvykimo viza)*
- **Vízum za účelem dočasné ochrany VG** – (*laikinosios apsaugos tikslu išduodama viza*)

Leidimai gyventi

- **Prukaz o povoleki k pobytu pro statniko prislusnika** (*užsieniečiams išduodami leidimai gyventi*)[9]
  - Ilgalaikis leidimas gyventi (galioja iki termino pabaigos, daugiausia vienerius metus su galimybe pratęsti)
  - Leidimas nuolat gyventi šalyje (išduodamas užsieniečiams, gyvenantiems Čekijos Respublikos teritorijoje daugiau kaip 10 metų. Ši sąlyga dėl laiko nėra taikoma, jei užsienietis yra artimas Čekijos Respublikos piliečio giminaitis (šeimos susijungimas), arba jei užsienietis gyvena Čekijos Respublikos teritorijoje daugiau kaip aštuonerius metus ir yra įvykdytos kitos papildomos įstatymo numatytos sąlygos (Čekijos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių Nr. 326/1999 66 straipsnis).

[9] Tos pačios rūšies dokumentas visiems variantams; galiojimo trukmė nurodyta ant lipduko.

KIPRAS

Vizos

– **Oro uosto tranzitinės vizos**

– **Tranzitinės vizos**

– **Kelionės vizos** (vienkartinės, dvikartinės, daugkartinės)

Leidimai gyventi

– **Leidimas laikinai gyventi** (darbui, apsilankymui, studijoms)

– **Leidimas atvykti** (darbui, studijoms)

– **Leidimas imigruoti** (nuolatinis leidimas)

LATVIJOS RESPUBLIKA

Vizos

– **Latvijas vīza - Kategorija C** (*trumpalaikė viza*)

– **Latvijas vīza - Kategorija D** (*ilgalaikė viza*)

Leidimai gyventi

– **Pastāvīgās uzturēšanās atļauja** (*leidimas nuolat gyventi šalyje*)[10]

– **Termiņuzturēšanās atļauja** (*leidimas laikinai gyventi šalyje; galioja nuo šešių mėnesių iki dešimties metų)*

– **Uzturēšanās atļauja** (*leidimas gyventi)*[11]

  – **Termiņa** (leidimas laikinai gyventi šalyje; galioja nuo šešių mėnesių iki dešimties metų)

  – **Atļaujas veids – pastāvīgās** (leidimas nuolat gyventi šalyje)

[10] Išduotas iki 2004 m. gegužės 1 d.

[11] Išduotas po 2004 m. gegužės 1 d.

LIETUVOS RESPUBLIKA

Vizos

– **Trumpalaikė viza** (*trumpalaikė viza)*

– **Ilgalaikė viza** (*ilgalaikė viza*)

Leidimai gyventi

– **Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje** (leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje; galioja nuo vienerių iki penkerių metų)

– **Leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje** (leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje)

VENGRIJA

Vizos

– **Rövid időtartamú beutazóvízum** (*trumpalaikė viza*)

– **Tartózkodási vízum** (*ilgalaikė viza*)

Leidimai gyventi

– **Tartózkodási engedély** (leidimas gyventi; galioja nuo vienerių iki ketverių metų su galimybe pratęsti)

– **Letelepedési engedély** (įsisteigimo leidimas; suteikia teisę jo turėtojui gyventi Vengrijoje neribotą laiką; dokumentas galioja penkerius metus)

– **Bevándorlási engedély** (leidimas imigruoti)[12]

MALTA

Vizos

– **Oro uosto tranzitinės vizos**

– **Tranzitinės vizos** (neviršija 5 dienų)

– **Trumpalaikės arba kelionės vizos** (vienkartinės arba daugkartinės vizos)

– **Ilgalaikės vizos** (*suteikia teisę trečiųjų šalių piliečiams, norintiems atvykti į nacionalinę Maltos teritoriją kitais nei imigracijos tikslais siekiant lankytis šalyje ilgiau nei 90 dienų)*

– **Grupinės vizos** (buvimas šalyje negali viršyti 30 dienų)

LENKIJA

[12] Šis leidimas nuo 2002 m. sausio 1 d. nebeišduodamas, tačiau iki šios datos išduoti leidimai vis dar galioja; tokie užsieniečiai turi asmens tapatybės korteles.

Vizos

- **Wiza wjazdowa** (atvykimo viza, paprastai ne ilgesniam kaip dviejų savaičių buvimui šalyje, galioja ne ilgiau kaip vienerius metus)
- **Wiza pobytowa krotkoterminowa** (trumpalaikė viza, ne ilgesniam kaip trijų mėnesių buvimui šalyje, galioja ne ilgiau kaip penkerius metus, tačiau paprastai išduodama vieneriems metams)
- **Wiza pobytowa dlugoterminowa** (ilgalaikė viza, ne ilgesniam kaip vienerių metų buvimui šalyje, galioja ne ilgiau kaip penkerius metus, tačiau paprastai išduodama vieneriems metams)
- **Wiza dyplomatyczna** (diplomatinė viza, ne ilgesniam kaip trijų mėnesių buvimui šalyje per šešis mėnesius, galioja iki penkerių metų, bet paprastai išduodama šešiems mėnesiams)
- **Wiza sluzbova** (paslaugų viza, ne ilgesniam kaip trijų mėnesių buvimui šalyje per šešis mėnesius, galioja iki penkerių metų, bet paprastai išduodama šešiems mėnesiams)
- **Wiza kurierska** (diplomatinio kurjerio viza, galioja iki šešių mėnesių)

Leidimai gyventi

- **Karta pobytu** (nuolatinio gyventojo kortelė, PL serija, išduodama nuo 2001 m. liepos 1 d. užsieniečiams, gavusiems leidimą laikinai gyventi šalyje, gavusiems leidimą nuolat gyventi šalyje, pabėgėlio statusą ar leidimą gyventi šalyje (*tolerated stay*) turintiems užsieniečiams; galioja iki dešimties metų)
- **Karta stalego pobytu** (nuolatinio gyventojo kortelė, XS serija, išduota iki 2001 m. birželio 30 d. leidimus nuolat gyventi šalyje gavusiems užsieniečiams; galioja dešimt metų; paskutinė šio leidimo serijos kortelė galioja iki 2011 m. birželio 29 d.)
- **Legitymacja dyplomatyczna** (diplomatinė kortelė – rusvai gelsvos spalvos, išduodama akredituotiems ambasadoriams ir misijų diplomatinio personalo nariams)
- **Legitymacja konsularna** (*zielona*) (konsulinė kortelė – žalios spalvos, išduodama konsulinių įstaigų vadovams ir konsulinio personalo nariams)
- **Legitymacja sluzbowa** (paslaugų kortelė, išduodama misijų administracinio, techninio ir aptarnaujančio personalo nariams)

SLOVĖNIJA

Vizos

– **Vizum za vstop** (*atvykimo vizos*)

  – **Vizum za kratkoročno bivanje C** – *(trumpalaikė viza)*

  – **Vizum za daljše bivanje D** – *(ilgalaikė viza)*

Leidimai gyventi

– **Dovoljenje za stalno prebivanje** (*leidimas nuolat gyventi šalyje*)

– **Dovoljenje za začasno prebivanje** (*leidimas laikinai gyventi šalyje; galioja daugiausia vienerius metus, jei kitaip nenumato Slovėnijos įstatymas dėl užsieniečių)*

SLOVAKIJOS RESPUBLIKA

Vizos

– **Krátkodobé vízum** (*trumpalaikė viza*)

– **Dlhodobé vízum** (*ilgalaikė viza*)

Leidimai gyventi

– **Prechodný pobyt** (leidimas laikinai gyventi šalyje; išduodamas užsieniečiams, esantiems Slovakijos Respublikoje; galioja daugiausia vienerius metus su galimybe pratęsti galiojimą dar daugiausiai penkeriems metams)

– **Trvalý pobyt** (leidimas nuolat gyventi šalyje; iš pradžių galioja tris metus, o vėliau neribotą laiką)

2005/0159(COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

nustatantis supaprastintą asmenų prie išorinių sienų kontrolės tvarką, grindžiamą valstybių narių vienašališku tam tikrų Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotų leidimų gyventi pripažinimu tranzito per jų teritoriją tikslu

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 62 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą[13],

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos,

kadangi:

(1) 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos, įgyvendinančios 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimą tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo[14] (toliau – Šengeno konvencija), 21 straipsnis numato, kad visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių išduoti leidimai gyventi savitarpiškai pripažįstami lygiaverčiais vienodai vizai.

(2) Tačiau galiojančios Bendrijos taisyklės nenumato supaprastintos asmenų kontrolės prie išorinių sienų tvarkos, pagal kurią trečiųjų šalių išduoti leidimai gyventi būtų pripažįstami lygiaverčiais vienodai vizai, išduotai tranzito per bendrąją erdvę ar trumpalaikio buvimo joje tikslu.

(3) Trečiųjų šalių piliečiai, turintys Šveicarijos išduotus leidimus gyventi, ir kuriems taikomi vizų reikalavimai pagal 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001, nustatantį trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus[15], privalo kreiptis dėl vizos, kad vykdami tranzitu per bendrąją erdvę galėtų grįžti į savo kilmės šalį. Dėl šios priežasties valstybių narių konsulinės įstaigos Šveicarijoje turi išnagrinėti daug tokių trečiųjų šalių piliečių pateikiamų prašymų išduoti vizą. Panašūs sunkumai iškilo dėl prašymų išduoti vizą, kuriuos pateikia Lichtenšteino išduotus leidimus gyventi turintys asmenys.

(4) Taikant Šengeno *acquis* dviejų etapų įgyvendinimo mechanizmą, naujosios valstybės narės, kurios įstojo į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d., nuo tos dienos turi išduoti nacionalines vizas trečiųjų šalių piliečiams, kurie turi Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotus leidimus gyventi ir kuriems pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001 taikomi vizų reikalavimai. Kai kurios naujosios valstybės narės išreiškė savo

---

13 OL C […], […], p. […].

14 OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

15 OL L 81, 2001 3 21, p. 1 Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 851/2005 (OL L 141, 2005 06 04, p. 3).

susirūpinimą, kadangi tai padidins jų konsulatams Šveicarijoje ir Lichtenšteine tenkančią administracinę naštą.

(5) Valstybėms narėms nebūtina reikalauti vizų iš šios kategorijos asmenų, kadangi jie nekelia didelės nelegalios imigracijos rizikos valstybėms narėms.

(6) Siekiant išspręsti situaciją, kurioje atsidūrė tiek visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančių valstybių narių, tiek naujųjų valstybių narių konsulinės įstaigos Šveicarijoje ir Lichtenšteine, reikėtų nustatyti supaprastintą asmenų prie išorinių sienų kontrolės tvarką, grindžiamą vienašališku tam tikrų Šveicarijos ir Lichtenšteino valdžios institucijų išduotų leidimų gyventi pripažinimu lygiaverčiais vienodoms ar nacionalinėms vizoms.

(7) Dokumento pripažinimas turėtų būti apribotas tranzito tikslu ir neturėtų įtakoti valstybių narių galimybės išduoti trumpalaikes vizas.

(8) Pripažinimo režimo taikymas turėtų būti privalomas valstybėms narėms, visiškai įgyvendinančioms Šengeno *acquis*, ir fakultatyvus naujosioms valstybėms narėms, taikančioms Sprendimą [...] pereinamuoju laikotarpiu iki datos, kurią turi nustatyti Taryba, kaip nurodyta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalies pirmajame papunktyje.

(9) Turi būti įvykdytos Šengeno konvencijos 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos atvykimo sąlygos, išskyrus 5 straipsnio 1 dalies b punktą, kadangi šis sprendimas nustato Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotų tranzitinių vizų ir leidimų gyventi lygiavertiškumo režimą.

(10) Kadangi siūlomos priemonės tikslas turi tiesioginį poveikį Bendrijos *acquis* dėl vizų ir valstybės narės vienos negali deramai pasiekti šios siūlomos priemonės tikslo, o atsižvelgiant į priemonės mastą bei poveikį šio tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, todėl, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Bendrija gali imtis priemonių. Laikantis tame straipsnyje išdėstyto proporcingumo principo, siekiant šio tikslo, šiame sprendime neviršijama to, kas būtina.

(11) Kalbant apie Islandijos Respubliką ir Norvegijos Karalystę, šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*[16] 1 straipsnio A punkte nurodytoje srityje.

(12) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir dėl to ji nėra jo saistoma ir jis jai netaikomas. Kadangi šį sprendimą numatoma priimti remiantis Šengeno *acquis* pagal Europos bendrijos steigimo sutarties trečiosios dalies IV antraštinės dalies nuostatas, todėl Tarybai priėmus šį sprendimą Danija pagal minėto protokolo 5 straipsnį per šešis mėnesius turės nuspręsti, ar ji perkels jį į savo nacionalinę teisę ar ne.

(13) Šis sprendimas yra Šengeno *acquis* nuostatų plėtojimas, kuriame Jungtinė Karalystė pagal Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos teisinę sistemą, pridedamo prie Europos Sąjungos ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 4 ir 5

---

[16] OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

straipsnius nedalyvauja, todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą ir nėra jo saistoma arba jis jai netaikomas.

(14) Šis sprendimas yra Šengeno *acquis* nuostatų plėtojimas, kuriame Airija pagal Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos teisinę sistemą, pridedamo prie Europos Sąjungos ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 4 ir 5 straipsnius nedalyvauja, todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir nėra jo saistoma arba jis jai netaikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiuo sprendimu nustatoma supaprastinta asmenų prie išorinių sienų kontrolės tvarka, pagal kurią valstybės narės vienašališkai pripažįsta leidimus gyventi, Šveicarijos ir Lichtenšteino išduotus trečiųjų šalių piliečiams, kuriems pagal Reglamentą (EB) 539/2001 taikomi vizų reikalavimai, lygiaverčiais tranzito tikslu išduodamai jų vienodai arba nacionalinei vizai.

2 straipsnis

Visiškai Šengeno *acquis* įgyvendinančios valstybės narės vienašališkai pripažįsta priede išvardytus Šveicarijos ir Lichtenšteino išduodamus leidimus gyventi.

Naujosios valstybės narės, kurios taiko Sprendimą [...], nustatantį supaprastintą asmenų prie išorinių sienų kontrolės tvarką, pagal kurią Čekija, Estija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Slovėnija, Slovakija vienašališkai pripažįsta kai kuriuos dokumentus lygiaverčiais jų nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją tikslu, gali vienašališkai pripažinti šio sprendimo priede išvardytus leidimus gyventi lygiaverčiais jų nacionalinei tranzitinei vizai iki datos, kurią turi nustatyti Taryba, kaip nurodyta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje.

3 straipsnis

Trečiųjų šalių piliečių tranzito per valstybės(-ių) narės(-ių) teritoriją trukmė negali viršyti penkių dienų.

Priede išvardytų dokumentų galiojimo laikotarpis turi būti lygus tranzito trukmei.

4 straipsnis

Jei naujosios valstybės narės nusprendžia taikyti šį sprendimą, jos apie tai praneša Komisijai per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos. Komisija šią naujųjų valstybių narių pateiktą informaciją paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, […]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

1 PRIEDAS

Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino išduodamų leidimų gyventi, minimų 2 straipsnyje, sąrašas

A. ŠVEICARIJOS IŠDUODAMI LEIDIMAI GYVENTI

– Ausländerausweis B / Livret pour étrangers B / Libretto per stranieri B / Legitimaziun d'esters B

(B rūšies leidimas laikinai gyventi šalyje. Išduodamas trijomis arba keturiomis kalbomis)

(pilkos spalvos)

– Ausländerausweis C / Livret pour étrangers C / Libretto per stranieri C

(C rūšies leidimas nuolat gyventi šalyje) (žalios spalvos)

– Ausländerausweis Ci / Livret pour étrangers Ci / Libretto per stranieri Ci

(Ci rūšies leidimas gyventi tarpvyriausybinių organizacijų ir užsienio atstovybių Šveicarijos Konfederacijoje pareigūnų šeimos nariams. Išduodamas sutuoktiniui ir vaikams iki 21 metų) (raudonos spalvos)

B. LICHTENŠTEINO IŠDUODAMI LEIDIMAI GYVENTI

– Jahresaufenthaltsbewilligung (leidimas laikinai gyventi šalyje)

– Niederlassungs bewilligung (neterminuotas įsisteigimo leidimas).

GENERAL ANNEX

1. LEGAL ANALYSIS:

1.1 EP and Council Decision introducing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia, Slovakia of certain documents as equivalent to their national visas for the purposes of transit through their territories.

The proposed Decision is based on Article 62(2) of the Treaty establishing the European Community and is addressed to the new Member States. According to Article 62 (2), the Community can adopt measures on the crossing of the external borders of the Member States: first of all (point 2a), measures establishing "standards and procedures to be followed by Member States in carrying out checks on persons at such borders"; these measures deal in particular with the conditions for entry in view of a short stay in or transit through the area without internal borders; secondly (point 2b), measures on rules on visas for intended stays of no more than three months – including transit – in the Schengen area, i.e. on the prior authorisation required or not for crossing the external borders.

Article 62 (2) (a) deals with the procedures for the carrying out of checks on persons crossing the external borders. This includes the control on required visas and authorisations; Article 62 (2) (b) deals with the matter of the uniform visa. One of the basic principles underlying the creation of an area without internal borders is that an authorisation given by one Member State being part of this area is also valid for crossing the external borders of the other Member States that are part of that area without internal borders. In an area without internal frontiers, such a mutual recognition of visa is compulsory. This is also true for the principle of the equivalence between a residence permit issued by another Member State and a visa issued by national authorities.

As long as some Member States are applying the Schengen provisions on the crossing of external borders (point 2a) and on the visa lists (point 2b(i)), without being part of the area without internal borders, the compulsory mutual recognition cannot be imposed. However, it can be envisaged that a simplified regime can be established as regards the controls by the new Member States on certain persons crossing the external borders. This is the case as regards those third country nationals who hold visas and residence permits issued by Schengen Member States or another new Member State. These third country nationals having gone through strict screening either by a Schengen Member State or by another new Member State are not considered to present a threat to public policy or to represent a risk of illegal immigration. This being so, Member States not yet participating in the area without internal borders should be allowed to unilaterally recognise visa and residence permits issued by Schengen states or by another new Member State. -

The regime will thus allow new Member States to simplify the control at the external borders by unilaterally recognising certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis as well as similar national documents issued by other new Member States. The regime will be applicable till the end of the transitory period and the full participation of the new Member States in the area without internal borders, date from which the mutual recognition of such documents becomes compulsory.

The recognition regime would be limited to the purpose of transit through the territory of new Member States. Such a limitation is necessary in order to avoid any risk of confusion or bad

implementation of the current Schengen rules on visa which define the state responsible for a visa application (it is the State in whose territory is located the main destination of the visit or the State of the first entry). In fact, the correct implementation of the Schengen rules regarding the State responsible for issuing a visa could be challenged if, on the basis of a visa issued by a Schengen State, a third country national was authorized to enter the territory of a new Member State for a short stay of up to 90 days.

The documents selected for the recognition regime are:

- the uniform visa issued by a Schengen State in compliance with the common rules laid down in the Common Consular instructions (transit, short term or travel, group visa);

- national long stay visas issued by a Schengen State according to their national legislation;

- residence permits issued by a Schengen State and which are included in Annex IV of the Common Consular Instructions which lists the documents entitling their holders to enter the Schengen area without a visa ;

- the national short term and long term visas as well as the residence permits issued by another new Member State.

Taking into account the existing rules on transit visas in the Common Consular Instructions as well as the geographical situation of new Member States, the duration of the transit period may not exceed five days. The introduction of a unilateral recognition regime by a Community instrument would not impose any new obligations to new Member States in addition to those listed in the 2003 Act of Accession and would thus not constitute a derogation from the 2003 Act of Accession. The purpose of the proposed rules is to allow unilateral recognition of certain documents (issued by Member States fully implementing the Schengen acquis or new Member States) by new Member States keen to avoid administrative difficulties that would accompany the issue of national visas for third country nationals, holders of such documents. The proposed regime will be implemented on an optional basis: new Member States have the possibility either to implement the new instrument or to continue issuing national visas as required by the Accession Act.

Should they opt for the implementation of the common regime, new Member States will have to accept all documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis, thus avoiding any distinction as regards the issuing Authority. The extension of the recognition rules to the documents issued by other new Member States is possible for new Member States participating in the unilateral recognition regime of Schengen documents.

New Member States have to communicate their decision to the Commission. The Commission will publish this information and ensure in this way that the whole system is transparent. A new Member State could nevertheless refuse entry to third country nationals whose names are on its national list of alerts.

The proposed system is limited to the transit purpose. Thus, it is not aimed at replacing the issuing of national visas by new Member States for short stay. Consequently, in compliance with the existing rules, new Member States have the possibility to issue multi-entry national visas for short stay which could be valid for one or more years in order to facilitate the mobility of third country nationals, holders of Schengen documents, who need to travel frequently to a new Member State.

This instrument will be adopted by co-decision.

1.2. EP and Council Decision establishing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by the Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein for the purpose of transit through their territory.

The Decision proposed is based on Article 62(2) (a) of the Treaty establishing the European Community. As stated above, Article 62 (2) (a) deals with measures establishing "standards and procedures to be followed by Member States in carrying out checks on persons at such borders. The introduction of a simplified regime for the control of persons at the external borders is based on the compulsory unilateral recognition of residence permits issued by a third country as a valid authorisation to cross the external borders of the Member States. Again as regards a third country national who is in possession of a resident permit from Switzerland or Liechtenstein, it is to be considered that such a person would not be a threat to public policy or would not represent a risk of illegal immigration.

The proposed Decision thus foreseeing the establishment of a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition regime by Member States fully participating in the common area and by new Member States for which the Schengen acquis is legally binding upon accession. The recognition is limited to the transit purpose. The implementation of the recognition regime is mandatory for Member States fully participating in the common area. For new Member States participating in the EP and Council Decision allowing the unilateral recognition by them of documents issued by Schengen States and other new Member States as equivalent to national visa for the transit purpose, the implementation of the present instrument is optional during the transitory period till the date to be decided by the Council for their full integration into the Schengen area. This distinction is necessary in order to avoid imposing upon new Member States additional obligations during this period.

Prior to their full integration within the common area, new Member States have the possibility to decide whether they will participate in the recognition regime and they have to notify their decision to the European Commission. The Commission will ensure the publication of the relevant information. The recognition regime will be applicable to all third country nationals, submitted to a visa obligation according to Annex 1 of Regulation 539/2001, who are holders of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein. A list of these documents is annexed to the Decision. The system proposed does not in any way affect the rules of the Schengen acquis as regards procedures and verifications required for crossing the external borders.

As the proposed system is limited to transit, it does not affect the possibility of Member States to issue multi-entry visas for short stay, valid for one or more years in order to facilitate the mobility of third country nationals, holders of residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein.

Pursuant to Council Decision (EC) 2004/927 this instrument will be adopted by co-decision.

2. SUBSIDIARITY AND PROPORTIONALITY

Article 5 of the EC Treaty provides that "action by the Community shall not go beyond what is necessary to achieve the objectives of this Treaty". Action taken by the Community must be the simplest form of action possible that enables the proposal to attain its objective and to be implemented as efficiently as possible. In this spirit the proposed legal instruments chosen to establish common principles for the introduction of a unilateral recognition regime are:

- A Decision allowing new Member States to recognise unilaterally certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis as well as similar national documents issued by other new Member States during the transitory period till the full integration of new Member States into the common area. Participation in the regime is optional.

- A Decision on the unilateral recognition by Member States of the certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to visa for the transit purpose. The aim is to facilitate transit via the territory of the Member States by forgoing the need for transit visas for the holders of such residence permits issued by these two countries. The proposed regime is mandatory for Member States fully implementing the Schengen acquis. Participation in the recognition regime is optional for new Member States during the transitory period till the date of their full integration into the common area, date from which the recognition regime becomes compulsory.

The objective pursued by the above mentioned proposals, that is the introduction on a temporary basis of common rules on unilateral recognition of certain documents by new Member States as well as the introduction of a common regime for unilateral recognition by Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein, can only be attained through action at the Community level, as no Member State would have the possibility to adopt purely national measures achieving the desired effect.

The Community action has opted for measures that would allow the proposal to attain its objective and be implemented as efficiently as possible. In this spirit, two different legal instruments have been chosen taking into account the objectives foreseen. For the first proposal, an EP and Council Decision is the appropriate legal instrument for the optional implementation by new Member States of common unilateral recognition rules which constitute a temporary derogation of the existing rules for mutual recognition. For the second proposal, an EP and Council Decision is chosen in view of the fact that the proposed provisions foresee the setting up of a permanent regime of derogation from the current mutual recognition rules, allowing the unilateral recognition by all Member States fully implementing the Schengen acquis of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein.

3. CONSEQUENCES IN RELATION TO THE VARIOUS PROTOCOLS ANNEXED TO THE TREATY

The first proposed EP and Council Decision is addressed exclusively to new Member States introducing a specific transitory regime allowing them to unilaterally recognise certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis and similar documents issued by other new Member State(s). The proposed Decision is optional and would be applicable by a new Member State till the date to be decided by the Council in compliance with Article 3 paragraph 2 of the 2003 Act of Accession. By its own nature, the regime established by this proposal can not imply the variable situation as laid down by the protocols on the position of the United Kingdom, Ireland and Denmark.

The proposed EP and Council Decision concerning the unilateral recognition by Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to the transit visa falls within Title IV of the Treaty and is therefore affected by the "variable geometry" arising from the Protocols on the positions of the United Kingdom, Ireland and Denmark. The proposal for a Decision builds upon the Schengen *acquis*. Consideration must therefore be given to certain consequences arising from the various Protocols:

United Kingdom and Ireland

Pursuant to Articles 4 and 5 of the Protocol integrating the Schengen *acquis* into the framework of the European Union, Ireland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, which are not bound by the Schengen *acquis*, "may at any time request to take part in some or all of the provisions of the *acquis*". The proposal for a Decision constitutes a development of a part of the Schengen *acquis*, in which the United Kingdom and Ireland do not take part, in accordance with Council Decision 2000/365/EC of 29 May 2000 concerning the request of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and Council Decision 2002/192/EC of 28 February 2002 concerning Ireland's request to take part in some of the provisions of the Schengen *acquis*. The United Kingdom and Ireland are therefore not taking part in its adoption and are not bound by it or subject to its application.

Denmark

Under the Protocol on the position of Denmark annexed to the EC Treaty, Denmark does not take part in the adoption by the Council of measures pursuant to Title IV of the EC Treaty, with the exception of "measures determining the third countries whose nationals must be in possession of a visa when crossing the external borders of the Member States" or "measures relating to a uniform format for visas" (former Article 100c). Where, however, as in this case, the proposals constitute a development of the Schengen *acquis*, Article 5 of the Protocol states that, "Denmark shall decide within a period of six months after the Council has decided on a proposal or initiative to build upon the Schengen *acquis* under the provisions of Title IV of the Treaty establishing the European Community, whether it will implement this decision in its national law".

Norway and Iceland

Pursuant to the first paragraph of Article 6 of the Protocol integrating the Schengen *acquis*, an Agreement was signed on 18 May 1999 between the Council, Norway and Iceland in order to associate these two countries with the implementation, application and development of the Schengen *acquis*.[17] Article 1 of this Agreement states that Norway and Iceland are associated

[17] OJ L 176, 10.7.99, p. 35.

with the activities of the EC and the EU in the fields covered by the provisions referred to in Annexes A (provisions of the Schengen *acquis*) and B (provisions of European Community acts which have replaced corresponding provisions of — or were adopted pursuant to — the Schengen Convention) to the Agreement, and their further development. Under Article 2 of the Agreement, Norway and Iceland implement and apply the provisions of all acts or measures taken by the European Union amending or building upon the integrated Schengen *acquis* (Annexes A and B).

The present proposal builds upon the Schengen *acquis* as defined in Annex A to the Agreement. The matter must therefore be discussed in the "Mixed Committee" provided for in Article 4 of the Agreement to allow Norway and Iceland "to explain the problems they encounter in respect of" the measure and "to express themselves on any questions concerning the development of provisions of concern to them or the implementation thereof".

4. ARTICLE-BY-ARTICLE COMMENTARY

4.1 EP and Council Decision (EU) No ….. introducing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by Czech Republic, Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Hungary, Malta, Poland, Slovenia, Slovakia of certain documents as equivalent to their national visas for the purposes of transit through their territories

Article 1

The Article specifies the purpose of the Decision, which is to introduce a simplified regime for the control of persons at the external borders based on allowing the new Member States to recognise unilaterally, as equivalent to their national visas, documents issued by Member States fully participating in the common area and documents issued by other new Member States. This derogation from the current recognition rules in the acquis is limited to transit through the territory of the new Member States. The regime is applicable to all third country nationals submitted to the visa requirement according to Regulation 539/2001. Family Members of citizens of the Union who have exercised their right to free movement within the EU are also beneficiaries of the common rules.

Article 2

The proposal follows an optional approach allowing the new Member States to decide whether they use the derogation regime or continue implementing the current rules. New Member States opting for the implementation of the common rules unilaterally recognize certain documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis. The list of documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis covers the uniform visa and the long term national visa as described in the Articles 10 and 18 of the Schengen Implementation Convention respectively, and all the residence permits issued by these countries listed in the Annex IV of the Common Consular Instructions. All documents issued by all Member States fully implementing the Schengen acquis without any distinction as regards the issuing Member State are covered by the recognition regime. The objective pursued is to preserve the equal value of all documents issued by the Schengen States.

Article 3

New Member States that have decided to implement the common rules recognizing the documents issued by the Schengen States may, in addition, opt for the recognition of documents issued by other new Member State(s). In an Annex to this Decision there is a list

of the documents issued by the new Member States which could be subject of such recognition.

Article 4

Inspired by the duration of the transit mentioned in the Common Consular Instructions, the proposed duration of the transit period has been set at five days. This period should be sufficient for covering any transit requirement through the territory of a new Member State. Since the recognition regime concerns different categories of Schengen and national documents of varying lengths of validity, the proposed system opts for a general framework defining the minimum acceptable length of validity of the documents concerned. Consequently, the period of validity has to exceed five days from the day of entry into the territory of the new Member State. As concerns the uniform visa allowing one entry (and short stay), it is foreseen that once used for entry to the common area, it can be used again as valid authorisation for purposes of transit through the territory of a new Member State on the return-trip of the holder back to the country of origin.

Article 5

New Member States have the obligation to communicate to the Commission, within a specific time period, their position concerning their eventual participation in the common recognition regime. All relevant information submitted by the new Member States, will be published by the Commission in the Official Journal of the European Union.

Article 6

Standard provision

Taking account of the "two step Schengen implementation procedure", the proposed recognition regime will cover the whole transitory period until the date specified in the Council Decision which will be adopted in conformity with Article 3(2) of the 2003 Act of Accession.

Article 7

Standard provision.

4.2. EP and Council Decision (EU) No ….. establishing a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition by the Member States of certain residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein for the purpose of transit through their territory

Article 1

The Article specifies the purpose of the Decision, which is to establish a simplified regime for the control of persons at the external borders based on the unilateral recognition of residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein as equivalent to their visa. The purpose of this recognition is limited to the transit through the Schengen territory or the territory of the new Member States.

Article 2

The proposal follows two different implementation mechanisms:

(a) Member States that have fully implemented the Schengen acquis are obliged to unilaterally recognise all residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein which are listed in the Annex;

(b) New Member States that have decided to implement the Decision … and recognised unilaterally the documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis, may chose to participate during the transitory period till their full integration into the Schengen area ("optional participation"). In particular, new Member States that have already opted for the unilateral recognition of the documents issued by Member States fully implementing the Schengen acquis and documents issued by other new Member State(s), could in addition decide to recognise all the residence permits issued by Switzerland and Liechtenstein which are listed in the Annex. The common recognition rules will become mandatory for them after their full integration into the common area.

Article 3

Inspired by the duration of the transit mentioned in the Common Consular Instructions, the proposed duration of the transit period has been set at five days. This period should be sufficient for covering any transit requirement through the territory of Member State(s). The validity of the documents listed in the annex has to exceed five days from the moment of entry, thus covering the whole period afforded for transit.

Article 4

New Member States have the obligation to communicate to the Commission, within a specific time period, their position concerning their eventual participation in the common recognition regime. All relevant information submitted by the new Member States will be published by the Commission in the Official Journal of the European Community.

Articles 5 and 6

Standard provision